

Nr 52.

Av herr **Ekman, Carl Gustaf**, m. fl., *angående skrivelse till Konungen med begäran om utredning och förslag rörande förbud mot rusdryckers försäljning och import under nu rådande ekonomiska kris.*

Den nu rådande ekonomiska krisen har på ett synnerligen kännbart sätt träffat landets innevånare. Arbetslöshet har uppstått i sådan omfattning att riksdagen måst anslå betydande belopp för understödande av de arbetslösa. Inom ett flertal industrier har produktionen måst inskränkas, varigenom inkomsten blivit väsentligt reducerad för ett stort antal arbetare. Samtidigt härmed ha lifsmedelsprisen stigit i oroväckande grad. Mest betänkligt är dock att den närmaste tiden icke torde kunna förväntas medföra någon lindring i de svåra förhållanden som nu råda. All sannolikhet talar tvärtom för att långt svårare tider stunda, varför dyrtiden och arbetslösheten säkert komma att sätta djupa märken åratals framåt i tusentals hem inom landet.

Att de mindre bemedlade skulle under sådana förhållanden avstå från en så dyrbar och skadlig vana, som rusdryckskonsumtion även under normala tider är, synes visserligen nära till hands liggande. Men tyvärr jävar erfarenheten denna förhoppning. Av allt att döma väller alkoholfoden lika rikligt som förr, ytterligare underminerande de svaga hemmens ekonomi.

Klart är därför att åtgärder måste vidtagas för att i möjligaste mån förhindra att de mindre bemedlades inkomster på dylikt sätt förslösas. Och ej mindre viktigt är att det förhindras att det understöd, som nu i allt större utsträckning lämnas av stat och kommun till krisens offer, icke användes till rusdrycker. Härvidlag kan givetvis ej vara tillfyllest att vidtaga en eller annan inskränkning av rusdryckshandeln. Ej heller kan man hysa förhoppning om att regeringens bebådade förslag att lämna Konungens befallningshavande rättighet att under vissa förhållanden påbjuda förbudsbestämmelser inom de respektive länen, skall medföra några väsentligare resultat, då det är känt genom utredningen i frågan, hur ovilliga åtskilliga av nämnda myndigheter ställa sig till initiativ på detta område. Den enda åtgärd som helt kan möta

Bihang till riksdagens protokoll 1915. 3 saml. 23 häft. (Nr 52—54.)

ögonblickets krav är genomförandet av ett *rusdrycksförbud*, avsett att gälla såväl försäljning som import av rusdrycker under den tid krisen fortgår; och att en dylik åtgärd har ett starkt stöd hos folkets breda lager, härom bäres vittnesbörd av de talrika mötesresolutioner till förmån för ett tillfälligt rusdrycksförbud, som fattats under sista tiden överallt i landet.

Riksdagens nykterhetsgrupp, som tagit denna fråga under övervägande, har enhälligt beslutat framföra densamma inför riksdagen. Gruppen har därvid ingalunda blundat för de svårigheter som, särskilt under nu rådande ekonomiska förhållanden, äro förbundna med genomförandet av ett tillfälligt förbud, och vilka i vissa avseenden torde vara större än när det gäller att under viss tid avveckla hela hanteringen och införa ett permanent förbud. Därför kräves också enligt gruppens mening att samtidigt med beslutets fattande vissa utredningar och beräkningar föreligga, särskilt i fråga om storleken av statsverkets inkomstminskning och rörande huruvida och enligt vilka principer ersättningar böra utgå till de under förbudets giltighetstid från sin yrkesutövning avstängda. Då, såvitt vi känna, tidigare framställningar till regeringen om tillfälligt förbud icke föranlett till dylik utredning och då det icke varit oss möjligt att under den korta motionstiden åstadkomma en sådan, vilken för övrigt endast torde på ett tillfredsställande sätt kunna åstadkommas genom Kungl. Maj:ts medverkan, återstår oss blott att nu i första hand påkalla en sådan utredning. Därest densamma omedelbart igångsättes av Kungl. Maj:t, torde ett förslag till frågans lösning inom kort tid kunna föreläggas den nu samlade riksdagen, varefter beslut omedelbart kan fattas.

På grund av vad sålunda anförts få undertecknade, i överensstämmelse med nykterhetsgruppens beslut, föreslå,

att riksdagen måtte besluta att hos Kungl. Maj:t anhålla om skyndsamt utredning samt framläggande snarast möjligt inför den nu samlade riksdagen av förslag angående förbud mot försäljning och import av rusdrycker, avsett att gälla under nu rådande ekonomiska kris.

Stockholm den 26 januari 1915.

Carl G. Ekman.

August Ljunggren. Ollas A. Ericsson. Alfred Petrén.